

ÅRSPLAN 2022 / 2023

DEL 1 - INNLEDNING	2
DEL 2 – FORELDRESAMARBEID	3
2.1 <i>BARNEGRUPPENE</i>	3
2.1.2 Stortroll	3
➤ Rødgruppa; født 2017 - 4 jenter / 4 gutter	3
➤ Gulgruppa; født 2018 - 5 jenter / 1 gutt.....	3
➤ Blågruppa; født 2019 - 2 jenter / 3 gutter / født 2020 - 2 jenter	3
2.1.2 Småttroll.....	3
➤ Ludde; født 2020 - 2 jenter / 3 gutter	3
➤ Tassen; født 2021 - / 4 gutter	3
2.2 <i>Tilvenning/foreldresamtaler</i>	4
2.3 <i>Overganger – mellom avdeling og til skole</i>	4
2.4 <i>Trafikksikkerhet</i>	4
2.5 <i>Mat og kosthold</i>	5
2.6 <i>Foreldremedvirkning</i>	5
2.6.1 Forelderåd og samarbeidsutvalg – jfr barnehageloven § 4	5
DEL 3 - PERSONALET	6
3.1 <i>PRESENTASJON</i>	6
DEL 4 – ÅRET I ÅR/PEDAGOGISKE RAMMER	7
4.1 <i>Barnehagens formål og innhold – jfr. Barnehageloven</i>	7
4.2 <i>Barnehagens verdigrunnlag</i>	7
4.3 <i>FAGOMRÅDENE</i>	9
4.4 <i>PROGRESJON</i>	9
4.5 <i>TEMAARBEID</i>	9
4.5.1 Felles for huset.....	9
4.5.2 Temaarbeid Stortroll.....	10
4.5.3 Temaarbeid Småttroll	11
DEL 5 – UKEPLANEN/DAGLIGLIVET	11
5.1 <i>GRUPPENE VÅRE</i>	12
5.1.1 Tassen og Ludde grupper - Småttroll	12
5.1.2 Inne-/utegruppe Stortroll	12
5.1.3 Førskoleklubb.....	12
5.1.4 Samling og hvilestund Stortroll	12
5.1.5 Samling og temadager Småttroll.....	12
5.3 <i>Lek og Medvirkning</i>	13
5.4 <i>DAGSRYTME</i>	14
KAP.6 – BARNEHAGEÅRET RUNDT.....	15
6.1 <i>Foreldrearrangement/planleggingsdager</i>	15
KAP.7 – PLANER – VURDERING - DOKUMENTASJON	16

Trollmyra Barnehage

Del 1 - INNLEDNING

VELKOMMEN TIL NYTT BARNEHAGEÅR

- 2022/2023 -

Trollmyra barnehage skal være en lærende organisasjon, hvis mål er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehagelov og rammeplan.

Vi har en tydelig og klar rammeplan som stiller krav til hva både barnehagen og den enkelte ansatte skal levere – og vi må ha rom for å vurdere og reflektere slik at vi leverer det som kreves.

ÅRSPLANEN utarbeides hver høst, og er personalets arbeidsredskap og grunnlag for de planer som legges gjennom året. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, våre samarbeidspartnere, myndighetsnivåene og andre interesserte. Den skal dokumentere våre valg og begrunnelser, og vise hvordan vi vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis.

I og med at vi ønsker å være ÉN BARNEHAGE, har vi også valgt å skrive årsplanen mindre avdelingsvis. Vi vil vise helheten av det vi jobber med - og hvordan – på hele huset.

Mørkved
Trollmyra barnehage
høsten 2022

Elin Westernes
(for personalet)

Del 2 – FORELDRESAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven § 1 og § 4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

2.1 BARNEGRUPPENE

Stortroll ble fylt opp av 6 barn fra Småttroll som kom over i løpet av sommeren. I tillegg har vi 3 barn som er helt nye på Stortroll. De teller totalt 21 barn.

På Småttroll begynte det 4 helt nye **ettåringer**, + en som begynner etter nyttår. De teller 9 barn.

Vi har dette året totalt **6 søskenpar** på huset. Alle går i hel plass.

De fleste er bosatt på Mørkved/Bertnes/Hunstad-området, men vi har også barn fra Tverlandet og Saltstraumen.

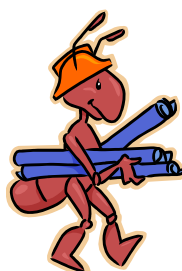
2.1.2 Stortroll

- **Rødgruppa;** **født 2017** - 4 jenter / 4 gutter
- **Gulgruppa;** **født 2018** - 5 jenter / 1 gutt
- **Blågruppa;** **født 2019** - 2 jenter / 3 gutter / **født 2020** - 2 jenter

2.1.2 Småttroll

- **Ludde;** **født 2020** - 2 jenter / 3 gutter
- **Tassen;** **født 2021** - / 4 gutter

*Liten?
Jeg?
Langt ifra!
Jeg er akkurat stor nok.
Fyller meg selv helt
på langs og på tvers,
fra øverst til nederst
Er du større en deg selv,
kanskje?
Inger Hagerup*

Bemanningsnormen er 3 barn under 3 år pr voksen, og 6 barn over 3 år pr voksen.

2.2 Tilvenning/foreldresamtaler

Etter at man har takket JA til plass får man tilsendt mail med litt praktisk informasjon. Vi oppfordrer til å lese hjemmesiden, der vi har samlet all praktisk informasjon. Vi innkaller til bli- kjent- /oppstartsamtale i juni, for å få en myk og god oppstart, og oppfordrer til besøksdager gjennom sommeren. Begge pedagoger på avdelingene deltar på disse, når det er praktisk mulig.

Utpå høsten er det tid for oppfølgingssamtale og utveksling av opplevelsen av barnets første måneder i barnehagen.

Utover det gis det minimum en foreldresamtale pr år, som skal omhandle barnets utvikling og trivsel. Ønsker man flere er det mulighet for det. Vi har to typer observasjonsskjemaer vi benytter oss av. TRAS går på den språklige utviklinga, mens Alle med dekker barnets seks utviklingsområder: språkutvikling, lek, sosio-emosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling. Disse fylles for første gang ut ved ca. 2 1/2 årsalderen, og etter det ved behov/bekymring. Les mer om disse på hjemmesiden.

2.3 Overganger – mellom avdeling og til skole

På siste foreldresamtale på Småttroll kan også pedagog fra Stortroll delta hvis ønskelig. Siden vi er mye ilag, både inne og ute, er barna kjent med både avdeling og voksne, så overgangen bruker å gå veldig fint. Ludde og Blå har turer i lag på våren, og vi setter av «besøksdager» hvor et par Ludde er på Stortroll hele dager, for å bli bedre kjent. I løpet av sommeren flytter vi garderobeplass sammen med barna fra Småttroll til Stortroll.

Når barnet skal begynne på skolen er det egen foreldresamtale i mars/april der man fyller ut et skjema som overleveres skolen sammen med TRAS-skjema. Vi bruker å ha en barnesamtale på forhånd der de får si noe om sine tanker og forventninger til skolestart, som en del av barns medvirkning.

2.4 Trafikksikkerhet

Foreldre og barnehageansatte er barnas viktigste rollemodeller, og barna lærer først og fremst ved å observere det vi voksne gjør - ikke sier. Også i trafikken.

Vi ble i oktober 2014 godkjent som en Trafikksikker barnehage (re-godkjent 2018 & 2020), derfor;

- respekterer vi at det er 30 km/t fartsgrense til og fra barnehagen, det er med å skape gode holdninger
- vi har alltid barna våre fastspent i bil og buss - samme med oss voksne og dere foreldre:) vi er da gode rollemodeller!
- vi rygger bilene våre inn til parkering, på den måten er oversikten bedre når vi skal kjøre herifra!
- vi lar ikke bilene stå på tomgang, det skader miljøet!
- Barnehagens port skal til enhver tid være lukket, og barnehagen skal forlates sammen med en voksen.
- vi bruker alltid refleksvester på ungene når vi beveger oss i trafikken i høst- og vinterhalvåret, går alltid med en voksen i front og bak, og før vi krysser veien må vi stoppe, se og høre!
- Småttroll bruker hverken buss eller maxi, SU-vedtak 4/2016

2.5 Mat og kosthold

Måltidet er en viktig arena, både sosialt og læringsmessig. Vi ønsker å gi barna gode matvaner, og vi følger de nasjonale retningslinjer som er satt for mat og måltider i barnehagen. Vi setter av god tid til å spise og nyte, og ha gode samtaler. Og vi venter gjerne til flere er ferdig før vi begynner å dekke av.

Vi ønsker å la hverdag være hverdag og serverer mat utfra det, og lar helgekosen høre familien til. Men av og til blir det litt «fest» her også, gjerne i forbindelse med spesielle arrangementer. Vi har varm-lunsj hver onsdag og havregrøt på fredager.
Vi følger vårt eget motto; «det er lov og ikke like, men alle må smake»

Det er et mål at barna skal være delaktig i matlagingen og da på et nivå de mestrer. Det kan være alt fra å røre i røra, bake ut deigen og ikke minst trekke inn matematikkens verden ved å måle og veie, telle og kutte. Gir god mestringsfølelse!

En klok dame skal ha sagt: *“det finns ikke umulige unger, bare sultne unger...”*
Derfor har vi i tillegg til frokost, lunsj og to-måltidet, lagt inn en liten fruktbit eller knekkebrød i tida, det holder blodsukkeret jevnt.

2.6 Foreldremedvirkning

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn (i det daglige og i foreldresamtaler), og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldres medvirkning forutsetter en god kommunikasjon og dialog mellom barnehage og hjem. All info vi legger ut på Kidplan, gir foreldre tilgang til å medvirke gjennom å følge med og komme med innspill, samt det gir et utgangspunkt for dialog med barna. Vi må få informasjon om hjemmesituasjon og ting som påvirker et barns hverdag, det er en del av foreldres medvirkning til barns beste.

2.6.1 Foreldreråd og samarbeidsutvalg – jfr barnehageloven § 4

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer. Referat fra møtene legges ut på hjemmesiden.

Foreldreråd avholdes samtidig som foreldremøtet i oktober. Da velges også foreldrerrepresentanter til Barnehagens Samarbeidsutvalg. Foreldrene velger to representanter + to vara. Også vara kan bli innkalt til møtene, sammen med to representanter fra ansatte og daglig leder/eier.

Del 3 - PERSONALET

Personalgruppen består av 8 årsverk, fordelt på åtte damer. Vi er i alder mellom 26 og 59 år.

Pedagognormen er en pedagog pr 14 barn over 3 år / 7 barn under 3 år.

Halvparten av de ansatte er utdannet pedagoger, med fordypninger og videreutdanning innen utefag, småbarnspedagogikk, sosialfag m/adm, økonomi i barnehageledelse, pedagogisk veiledning, dialog og Marte Meo. Hos assistentene finner vi kompetanse innen barnepleie, tegning, form og farge, samt erfaring fra andre barnehager og ikke minst egne barn!

Vi er praksisbarnehage for Barnehagelærerutdanningen ved Nord Universitet, og tar inn studenter derfra når vi ser mulighet for det.

Kan også hende at en og annen praksisplassrelatert ungdom vil dukke opp. Det krydrer dagen med «nye koster»

Vi ønsker å fremstå som ÉN BARNEHAGE – bruke de voksne på tvers av avdelingene og dra veksler av hverandres kompetanse og interesser. Det gir et bedre barnehagetilbud, og vi ser at det skaper trygghet for både barn og foreldre. I perioder hospiterer vi på hverandres avdelinger, slik at vi alle får en best mulig oversikt over avdelingenes likheter og ulikheter – og ikke minst at barn og voksne blir godt kjent på tvers. Ved sykdom og ferie, hjelper vi hverandre, og tar inn vikar når behovet tilsier det. Vi har de siste årene brukt Personalhusets vikartjeneste.

*”Mennesker er som en
bukett med blomster;
hver har sin farge,
hver har sin duft,
det gjør at de blir så fine
sammen”
Josephine Baker*

3.1 PRESENTASJON

STORTROLL	Årsverk	NAVN	Start
Pedagogisk leder	100 %	Renate Justad	2013
Bhg.lærer	100 %	Birgitte Bye Berg	2020
Assistent	100 %	Heidi Karlsen	2000
Assistent	100 %	Synne Korsgård	2019

SMÅTROLL			
Pedagogisk leder	100 %	Marte Berg Strand	2020
Bhg.lærer		Vil ansattes en fra	01.01.2023
Assistent	100 %	Hege Westblikk	2013
Assistent	100 %	Ida Solbakken	2022

Daglig leder/Eier	100%	Elin Westernes	1990/2003
-------------------	------	----------------	-----------

VÅR VISJON ER;
"Når forandringens vinder blåser,
går noen i hi,
mens andre går ut og bygger vindmøller"
(kinesisk ordtak)

"VI BYGGER VINDMØLLER"

Del 4 – ÅRET I ÅR/PEDAGOGISKE RAMMER

Trollmyra Barnehage skal være en god plass å være – og en god plass å lære. Dagen skal fylles med passe organisert aktivitet, og masse tid til lek! Vi skal respektere langsomheten, og være der på barnas premisser! Vi skal dyrke latter og humor, men også lytte og pleie gode samtaler.

«Det er bedre å bygge barn enn å reparere voksne»

4.1 Barnehagens formål og innhold – jfr. Barnehageloven

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

§ 2. Barnehagens innhold

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

4.2 Barnehagens verdigrunnlag

Det skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid! Det skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven (se kap. over) og barnekonvensjonen – om barns rettigheter
Rammeplanen skisserer følgende verdier som skal gjenspeiles i barnehagedagen:

Barn og barndom

Alt vi gjør, og alt vi tenker skal alltid være til BARNETS BESTE! Alle som går i Trollmyra barnehage skal oppleve en GOD BARNDOM preget av trivsel, vennskap og lek!

Hos oss vil dette si at vi legger vekt på å møte hverandre på en god måte, vi trøster hverandre hvis vi ser andre er lei seg, hjelper hverandre og støtter hverandre. Omsorg og empati blir her viktige stikkord. Barnehagen vår skal være en trygg arena der alle kan føle seg like mye sett og ivaretatt, av både barn og voksne. Vi er opptatt av at alle barna skal ha venner i barnehagen, og ingen barn skal føle seg krenket eller mobbet.

Sist men ikke minst; vi viser høflighet for hverandre ved å si hei og ha det hver dag – både barn og voksne! Framsnakking!

Alle skal oppleve og bli SETT og møtt for den du er; Vi har alle våre talenter!

Demokrati

I barnehagen skal vi fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta.

Vi er mye gruppevis og delt gjennom barnehagen, noe som gir større rom for gode samtaler og undringer. Man får øvet seg i og ta ordet og ytre sin mening i mindre grupper. Vi ønsker å gi barna gode vekstvilkår gjennom en balanse av klare grenser og valgfrihet. Alle skal bli HØRT – alle stemmer teller!

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme mangfold og gjensidig respekt ved at barna skal oppleve at det finns mange måter å tenke, handle og leve på.

Dette gjør vi ved å synliggjøre variasjoner i verdier, religion, kulturer og livssyn. Gjennom åpenhet og undring lære oss respekt for ulikheter; både på individ, familie og kultur.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Dette gjør vi ved å lære oss å ha respekt for ulikheter. Synliggjøre ulike kulturer, livssyn og leveste, og støtte opp om dette ved å jobbe med både egne og andres holdninger. Være bevisst ift valg av leker, aktiviteter og deling av grupper, og gi rom for undring og dialog. Bygge opp selvtillit for den du er – vi skal se det indre, ikke ytre! Vi er alle betydningsfulle!

Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal bidra til at barn lærer og ta vare på seg selv, hverandre og naturen

Dette gjør vi ved å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn. Samle søppel når vi er ute på tur skal falle seg helt naturlig. Vi skal sortere og forklare, både inne og ute, vi skal lære oss å bli miljøbevisst i alt vi gjør!

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon der barns fysiske og psykiske helse skal stå i fokus. Barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd skal være sentralt.

Barns psykiske og fysiske helse skal være på dagsorden for å sikre at alle barn lever i en god omsorgs- og livssituasjon. *Vi deltar i et prosjekt, i regi av Stine Sofie Stiftelsen og PBL, hvis mål er at alle barnehager skal ha sitt eget Barneombud. Vi blir bl.a kurset til å tørre og se, og tørre og handle.*

Vi skal jobbe med kroppen vår, KROPPSBEVISSTHET; lære ord og et begrepsapparat til å kunne snakke naturlig om egen kropp, forklare, og bevissthet rundt orden NEI. Det å respektere andres grenser må tidlig læres. VENNSKAP og EMPATI er nøkkelord; hvordan er vi med hverandre, hva betyr det når..., hva gjør vi når..

Vi skal bistå barn til å utvikle en sterk selvfølelse og få en indre trygghet for å kunne mestre livet sitt nå og på lang sikt. Å mestre motgang er også en viktig del av det. Vi må fokusere på å dele med hverandre, vente på tur og samarbeide. Barn trenger og styrkes for å mestre motbakker.

Vi skal hindre og forebygge mobbing og utestengelse, ved å være der hvor barna er. Gode relasjoner bygger livsmestring!

01.01.2021 kom det et nytt kapittel (VIII) i barnehageloven; og det forsterker vårt ansvar for å jobbe forebyggende, samt ha nulltoleranse ift krenkelser og utestengelse. Alle barn skal ha et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42)!

Lovendringen innebærer en **aktivitetsplikt** som krever at **barnehagen** følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra i **barnehagen**.

en dag i Trollmyra Barnehage skal gi gode opplevelser, passe utfordringer, gode samtaler, gode og sunne matopplevelser, rom for ro og hvile, nære voksne og et godt fang

Barns trivsel – vårres ansvar!

4.3 FAGOMRÅDENE

Rammeplanens fagområder skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene er i stor grad de samme som barn senere møter som fag i skolen. Barnehagens verdigrunnlag og formål skal være retningsgivende og prege arbeidet med fagområdene, samt at barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Likeså er leken et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. De skal fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. I våre temaperioder vil de ulike fagområdene komme til uttrykk gjennom våre valg ift bruk av ulike materiell og utstyr, teknologi og digitale verktøy, spill, bøker og musikk, metoder og aktiviteter.

Fagområdene er;

- ✓ Kommunikasjon, språk og tekst
- ✓ Kropp, bevegelse, mat og helse
- ✓ Kunst, kultur og kreativitet
- ✓ Natur, miljø og teknologi
- ✓ Antall, Rom og form
- ✓ Etikk, religion og filosofi
- ✓ Nærmiljø og samfunn

4.4 PROGRESJON

Den nye rammeplanen vektlegger progresjonens intensjon; nemlig at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barn skal oppleve progresjon i barnehagens innhold ved at vi legger til rette for varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter i alle aldersgrupper.

Ikke alle kan være med på alt, og vi har gjort følgende fordeling på når man starter å delta på ulike faste turer. Dette utfra barnas nytteverdi og utbytte.

1 ½ år	2 år	3 år	4 år	5 år
<ul style="list-style-type: none">• Turer i Nærområdet• Turnhall	<ul style="list-style-type: none">• Tannlegebesøk	<ul style="list-style-type: none">• 4H-gården• Bytur	<ul style="list-style-type: none">• Samisk teater• Åkerbesøk	<ul style="list-style-type: none">• Ballettforestilling• Fjøsnissebesøk• Vanntilvenning ?

Rammeplanen legger likeså tydelige føringer på at de 7 fagområdene skal være synlig i både aktiviteter og temaopplegg vi jobber med, og vi skal sikre at barna får erfaringer og opplevelser fra alle områdene, og vi skal sikre at de opplever progresjon i aktivitetene.

Vi har derfor laget en egen **PROGRESJONSPLAN FOR RAMMEPLANENS 7 FAGOMRÅDER.**

Der er mål og aktiviteter delt inn etter alder. Det skal gi oss føringer på hvordan vi ønsker og utvikle aktivitetene og tilbudet gjennom barnehagelivet. Oppdelingen er selvsagt ikke absolutte, men må alltid sees i forhold til det enkeltes barns modning og erfaringer.

Ligger ute på [barnehagens hjemmeside under fanen PLANER.](#)

4.5 TEMAARBEID

De ulike fagområdene i Rammeplanen vil gjenspeiles i temaene vi jobber med gjennom året. I kalenderen i Kidplan og i den månedlige Trollposten vil temaene bli belyst mer detaljert og evaluert.

4.5.1 Felles for huset

Språk

«Alle barna skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling»

Vi har i år valgt å ha litt ekstra fokus på språk, da vi ser et behov for det i gruppene. Vi ønsker å fremme barnas språklige utvikling gjennom; høytlesing, sang og musikk, rim, regler m.m. På Stortroll bruker vi Språksprell som et pedagogisk verktøy (se hjemmesiden). Det blir også et større fokus gjennom det daglige arbeidet.

Samiske uker

"Personalet skal gjøre barna kjent med smisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner"

I februar skal vi jobbe med samisk kultur og tradisjon, og bli bedre kjent med urfolket vårt. Vi lærer om det samiske flagget og betydningen av fargene i det, synger og hører på samiske barnesanger og prøver å lære oss noen av disse. Kanskje lærer vi oss å telle på samisk? Hvis forholdene ligger til rette for det, setter vi opp lavvoen, og har samlinger og fortellerstunder her. Vi skal også lage samisk mat. Vi markerer Samefolkets dag (6/2) med flagg, og avslutter temaperioden med samling, der vi synger et utvalg samiske sanger og alle får vise fram noe de har laga.

Carpe Diem og Trollmyra-Dager

"Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen"

Innimellom de andre temaene kommer vi til å ha Carpe Diem-uker/-dager. Dette for å i enda større grad legge til rette for barnas medvirkning og medbestemmelse. Vi følger barnas initiativ og spiller på deres interesser.

I år har vi valgt å lage oss ulike Trollmyra-Dager, jevnt over gjennom hele året. Dette kan være dager som for eksempel en farge-dag, den internasjonale Vaffeldagen, Kle seg ut-dagen eller Dansens dag. Dette gjør vi for å styrke samholdet på tvers av avdelingene, og rett og slett unne oss en ekstra morsom og festlig dag.

En gang iblant har vi **Fellessamling** på huset. Det er gjerne knyttet til et spesielt arrangement eller aktuelt tema. Sang og drama er gjerne hovedinnhold.

4.5.2 Temaarbeid Stortroll

De ulike temaene vil bli jobbet med gruppevis etter alder, og innholdet vil variere deretter. Det blir mye fokus på samtaler og undring i det daglige, i tillegg til bruk av bøker, sang og musikk, video, dramatisering, og annet pedagogisk materiale. Vi kommer også til å bruke naturen mye, både i barnehagen og rundt om i nærmiljøet.

Dunderly

«Gjennom arbeidet skal barnehagen bidra til at barna tar i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede»

Vi har valgt å fordype oss i musikken og bøkene om Dunderly, som Bodømannen Endre Lund Eriksen har skrevet. Dette vil være et gjennomgående prosjektarbeid **hele året**, der vi også knytte andre tema inn i dette. Ikke bare er dette et opplegg laget av en lokal forfatter, det har også et vidt aspekt av fagområder knyttet til. Han tar oss med inn i en fantastisk verden hvor monstre bor, hvor vi kan trekke inn mange elementer rundt samspill, vennskap, konflikter, naturvitenskap og fantasi.

Verdensrommet

"Vi hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet"

Etter nyttår skal vi fordype oss i verdensrommet, og bli kjent med de ulike planetene i solsystemet vårt. Vi ønsker å jobbe med dette temaet for at barna skal få en begynnende forståelse av hvor vi lever og bor, men også hva annet som finnes utenfor vårt liv på jorden. Vi undrer oss over alt det mystiske som finnes der ute. Når vi nærmer oss solas tilbakekomst fokuserer vi litt ekstra på den, og avslutter uka med Solfest. Vi trekker også inn fenomenene mørketid og nordlys i dette temaet. Dunderly vil også få sin plass gjennom ukene med Verdensrommet.

Stine Sofies barnehagepakke – trygge barn hele livet

Dette året skal vi jobbe forebyggende med vold og overgrep gjennom barnehagepakken fra Stine Sofies Stiftelse. Dette som et resultat av pilotprosjektet vi var med i barnehageåret 2020-2021, om Barnas verneombud. Formålene med dette temaet er at barna lærer hva vold og overgrep er, og at de vet hva som er lov og ikke lov at voksne gjør med barn, samt at de vet hvor de kan få hjelp. Arbeidet med dette temaet skal også styrke mulighetene for at barna kan beskytte seg selv, og at utsatte barn skal få mulighet til å si ifra til en trygg voksen. Vi deler barna inn i Blå-, Gul- og Rødgruppa for disse samlingene, hvor Rød har sin samling som en del av Førskoleklubben. Temasamlingene kommer til å være ca. en gang i måneden.

4.5.3 Temaarbeid Småtroll

Dette barnehageåret skal vi ha prosjektarbeid, og tema er Babblarna. Gjennom dette skal vi bli kjent med de ulike figurene og deres interesser. Det er rammeplanens formål og innhold som er utgangspunktet for arbeidet, og vi har gitt hver figur egne interesser.

- **Diddi** er kunstner og glad i formingsaktiviteter av ulike slag.
- **Dadda** er skikkelig glad i naturen og det som lever og vokser i den.
- **Doddo** er omsorgsfull og bryr seg om vennene sine og familien sin. Han er også opptatt av å stå opp for seg selv og sette grenser for egen kropp.
- **Bobbo** er gruppas musiker og elsker sang, musikk og dans. Han er også fryktelig glad i å lese bøker.
- **Bibbi** er utforskende, nysgjerrig og er heller ikke redd for å prøve nye ting.
- Til slutt har vi **Babba**. Han er glad i realfag. Telling og konstruksjonslek er noe han ofte driver med.

Inn under prosjektet vil vi jobbe med ulike tema gjennom figurene. Og vi vil møte hver figur nesten daglig i de aktivitetene vi holder på med.

I august, september og oktober er Doddo kanskje han vi møter på mest. Barna skal få bli kjent med hverandre og finne sin plass i gruppa. I denne perioden vil vi ha stort fokus på lek og samspill. Dette tenker vi også er viktig for at barna skal oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.

Dadda skal være med oss på tur og se naturen og været forandre seg med årstiden. Figurene er også med oss daglig i lek og aktivitet. I stunder der noe er nytt og kanskje litt skummelt, vil Bibbi være frempå og vise nysgjerrighet.

Vi vil også ha samlingsstunder med Ludde hvor figurene får hver sin samling. Da kan temaene variere bla mellom vennskap, dyr og natur, instrument, musikk og kroppen min. Sang og lesing er aktiviteter som skjer daglig.

Undertemaer som vi også skal ha fokus på i hverdagen er turtaking, deling, selvstendighet og empati.

Del 5 – UKEPLANEN/DAGLIGLIVET

Avdelingene følger en noenlunde fast uke-rytme som fungerer som en ramme for den ukentlige/ månedlige planleggingen. Men det skal alltid være rom for avvik og spontanitet utfra endring i rammene, som ex barnegruppa/ enkeltbarn, hendelser, personal – og ikke minst innspill fra våre brukere; barn og foreldre!

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG
Stortroll	Utelek for Gul og Blå Rød inne m/førskoleklubb	Turdag for Utegruppa Innegruppe m/temaarbeid og yoga/massasje	Utegruppe m/temaarb. og samlingsstund Innegruppe m/samlingsstund og lunsj-forberedelser	Utedag for alle Grillhus-frokost	Utegruppe m/temaarbeid og samlingsstund Innegruppe m/temaarbeid og samlingsstund
Felles			Varmlunsj	Plandag for pedagogene	<i>Havregrøt (innegr&Småtroll)</i> Turnhall
Småtroll	Samlingsstund Temadag Ludde spiser lunsj i grillhuset	TURDAG	Samlingsstund Temadag	Grillhusfrokost etterhvert Utedag	Temadag

Vi starter dagen i lag med frokost utenfor kjøkkenet. Kl 08.30 må alle være ferdigspist, og vi går hver til vårt – og dagens aktiviteter starter kl. 09.00.

5.1 GRUPPENE VÅRE

Vi har alltid vært mye stykkevis og delt i grupper, fordi vi ser verdien av å være få. Samspillet i gruppa, og mellom barn – barn, og barn- voksen blir etter vår mening av større kvalitet. Dette fikk vi bekreftelse på under Koronatiden og kohort-inndelingene.

5.1.1 Tassen og Ludde grupper - Småttroll

Deler av uken deler vi barna inn i Tassen (f.2021) og Ludde (f.2020) grupper. Vi har valgt å dele barnegruppen etter alder slik at det skal være lettere og tilpasse tema og innhold i gruppene. De følger samme tema, men har ulike aktiviteter. (se ukeplan på Kidplan)

Småttroll har turdag hver tirsdag, hvor vi drar avgårde til en plass i nærområdet; ex Hemmeligskogen, Mørkvedlia, Steinene ved Mørkvedmarka skole og skogen/stien opp til Bjørndalslia. Det er ikke lengden på turene som er viktig, men opplevelsen av å komme seg utenfor barnehagens gjerder og finne nye utfordringer og interesser. Noen ganger kan turmålet gå etter impulsene til barna - kanskje finner vi noe i grøftekanten rett borti svingen som fanger oppmerksomheten vår. Det viktigste for oss er at barna skal få oppleve turglede og få interesse av det å være på tur. Spontanturer kommer i tillegg. Hver mandag spiser Ludde i grillhuset til lunsj. Dette starter når tilvenning er over.

5.1.2 Inne-/utegruppe Stortroll

Vi fortsetter å dele barnegruppa i ei inne- og ei utegruppe, tre dager i uka. I høst har vi valgt å dele oss i Rød og Gul sammen, og Blå for seg. Utegruppa kler på seg og går ut fra ca. 08.30 tirsdag, onsdag og fredag, mandag går Gul og Blå ut siden Rød har førskoleklubb, og torsdag starter alle ute. Begge gruppene følger samme tema, men har ulike aktiviteter inne/ute. Det er samme ansatte som følger gruppene over en periode, noe som gir mulighet for tett og god oppfølging av det enkelte barn.

Utegruppa har fast turdag på tirsdag. På turene bruker vi nærmiljøet; vi har Mørkvedlia med både fotball- og løpebane, samt Treningsparken. Bjørndalslisletta med ake- og skimuligheter, Hestmodalkryssset, Futelva (både badeplassen og andedammen), og Vanntårnet. Utegruppa spiser lunsjen sin i Grillhuset eller ute på tur.

5.1.3 Førskoleklubb

Vi starter opp i august med klubb hver mandag.

I førskoleklubben skal Rødgruppa innom temaer som, trafikk, sosialisering, vennskap, selvstendighet, enkle skoleforberedende oppgaver og ikke minst bli kjent med begrepet skole. Vi vil også fokusere på begynnende skriveopplæring der de lærer seg rett blyantgrep og det å skrive navnet sitt. Dette gjør vi i hovedsak gjennom opplegget Skrivedans. Det sendes ut eget info-skriv til foreldrene på høsten.

Vi vil også dra på forskjellige turer sammen og har en avsluttende tur/dag i begynnelsen av juni.

5.1.4 Samling og hvilestund Stortroll

Stortroll har samling i både i Inne- og Utegruppa.

Samlingen kan inneholde;

- **Dag, dato og måned**
- **Språklek**
- **Sang, rim, regler og litteratur**
- **Bilder og konkrete ut ifra tema**
- **Barns medvirkning og undring**
- **Yoga eller massasje**

Vi har ofte hvilestund ifm. måltidene, både inne og i Grillhuset, der vi gjerne har høytlesing eller hører på lydbok. Viktig at barna får slike rolige stunder med hvilepuls!

5.1.5 Samling og temadager Småttroll

Småttroll har temadag mandag, onsdag og fredag. Det vil variere hva vi gjør og om vi er inne/ute på formiddagen disse dagene. Aktiviteter som går igjen er hinderløype, formingsaktiviteter, vannlek, instrument og bordaktiviteter.

Vi har samlingsstund mandag og onsdag. Da er babblarne med oss med ulike tema. Det er i hovedsak Ludde som har disse samlingene også har Tassen mer fokus på sang, musikk og sansing i sine samlinger.

5.3 Lek og Medvirkning

Der det er lek er det læring! Det er gjennom leken at barna knytter vennskap. De lærer hverandre å kjenne ved å finne gode sosiale rammer for hvordan leken skal foregå. De eldste barna har en større verbal uttrykksform i leken, mens de yngste uttrykker seg mer kroppslig og non-verbalt. Barna bruker leken som et sted der de bearbeider inntrykk og opplevelser, og den er deres forberedelse til voksenlivet. Det er den spontane leken som er den røde tråden gjennom barnas hverdag og vår hovedoppgave er å gi dem inspirasjon til å utvikle den. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes!

- Det skal være TID til lek uten for mange avbrytelser i hverdagen.
- Voksne skal være gode rollemodeller og delta på barnas premisser. Gi inspirasjon der det behøves og ta initiativ til lek, og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.
- Vi skal skape RO og ROM for leken; gi mulighet til å bli kjent med alle typer lekeformer som rollelek, fysisk lek, regellek og konstruksjonslek.
- Vi har et allsidig lekemiljø både inne og ute, og det er viktig at vi tilrettelegger for å få barna til å ta de ulike arenaene i bruk.

For å tilrettelegge for en best mulig lek og hverdag, så er vi i barnehagen opptatt av at barna selv skal få være med på å legge til rette for egne ønsker og interesser. Vi synes det er viktig at det er rom for det i løpet av uken, at ikke hver dag er full av planer. Barna selv må få innflytelse, og da er det viktig at vi voksne setter av tid til dette.

Når barn får klare noe selv, så styrkes selvfølelsen, og de opplever medvirkning på egen dag. De rydder etter seg når vi har spist frokost/lunsj, de kler på/av seg selv i mye større grad, de klatrer opp og ned stoler på egen hånd, og de er kjempeflinke til å GÅ på turer.

Hos oss ønsker vi ikke at barn over 3 år bæres inn i barnehagen. **Mestring = lykke og god selvfølelse!**

§ 3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Medvirkning i barnehagen handler om å gi barna mulighet til å påvirke sin egen hverdag og barnehagens felles innhold ut ifra barnets alder og forutsetning. Det enkelte barn må ha innflytelse både på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres.

- Vi skal og tar barna på alvor igjennom å lytte og tolke det de formidler til oss.
- Vi skal engasjerer og inkluderer vi barna i alle aktiviteter i barnehagen inkl. voksenstyrte aktiviteter (lage mat, gå med posten, henge opp bilde, sette sammen en stol, mm).

Å gi barn medvirkning i barnehagen er ikke det samme som å la barna velge fritt og la dem gjøre som de vil. Det handler i stor grad om en pedagogisk praksis som skaper prosesser der vi sikrer at alles stemmer blir hørt og at alle opplever at de har betydning for det som foregår. Tanken om barns medvirkning bygger på ideer om likeverdighet og respekt for hverandre.

5.4 DAGSRYTMEN

Dagen i barnehagen er lagt opp etter en fast dagsrytme. Særlig i oppstartsfasen er det trygt med en fast rytme; skape en viss struktur som de kjenner igjen fra dag til dag. Vel så viktig er det at denne gir rom for spontanitet og avvik når det er behov for det, vi må tørre å legge planer og klokka til side!

KL		HEI, MORN :)
07.00	Barnehagen åpner	Barna tas imot i ute eller i garderobe/avdelingen; viktig at barn og foreldre føler seg ventet og velkommen. Vi vasker hendene før vi går inn på avdelinga. Det er viktig å si ha det, slik at barnet registrerer at foreldrene går. Ikke dvel ved avskjeden, gjør den kort.
	FROKOST	Denne spises utenfor kjøkkenet. Frokosten avsluttes kl. 08.15, de som kommer etter det må ha spist hjemme. Hver torsdag har Stortroll Grillhusfrokost, Småttroll kommer til etter hvert.
Ca. 09.15	Mellom-måltid	For å holde blodsukker stabilt og humøret på topp, serverer vi litt knekkebrød eller frukt i denne tiden.
	FRILEK inne/ute	Barna velger i størst mulig grad aktivitet selv, for å utvikle egne interesseområder samt hvem de vil leke med. De voksne må ved behov tilrettelegge for utvikling av leken og bruk av kroppen.
	TILRETTELAGT AKTIVITET – enkelte dager	Denne aktiviteten setter en voksen i gang, den planlegges og tilrettelegges, tilpasset barnas alder og modenhet; felles eller i grupper. Det må være balanse mellom utfordring og mestring for å gi utvikling og læring! Samspillet er viktig, samt at fagområdene skal ha en framtrekkende plass. Prosessen viktigere enn produktet!
Ca 10.30	SAMLING	De fleste av ukas dager har begge avdelinger ei eller annen form for samling før lunsj; det være seg i grupper eller felles.
11.00	LUNSJ	Vi prøver å praktisere god bordskikk; sende til hverandre, vente på tur, sitte rolig ved bordet, spise pent, takke for maten etc. De dekker selv av kopp og fat. Vi oppfordrer til å spise opp det de har på fatet, men det er ikke alle dager man klarer det! Og på Småttroll skal ikke skorper være et hinder for ny brødslike. Barna skal lære å kjenne egne behov, f.eks. at de er mette! Vi ønsker at måltidene skal være en fin stund for samtale og fellesskap, derfor sitter vi ved flere bord slik at flere kommer til ordet.
	SOVETID	De som sover i barnehagen har sin faste soveplass i seng eller på madrass. Noen sover i egen vogn. En voksen er sammen med de til de sovner, og når de står opp passer vi på å ta oss litt ekstra tid til kos. Den enkeltes sovetid registreres i Kidplan. Og vi har gode rutiner på tilsyn.
	Garderobe /bad	Vi arbeider for at barna skal bli mest mulig selvhjulpne, både med på- og avkledning. Finne ut i lag hva slags klær dagens vær tilsier. Vi oppmuntrer og hjelper til når det er nødvendig. Når vi kommer inn skal de prøve å ta ansvar for eget tøy ved å legge/henge det på plass. Innøve gode hygieniske vaner før måltidet og etter toalettbesøk- håndvask. Stelle-stunden på Småttroll gir en flott mulighet for en-til-en kontakt; omsorg og nærhet, kroppsbevissthet og begrepsstrening. Oppfordrer dere foreldre til å følge «listen» over hva slags tøy som skal være hvor
	UTELEK	Utelek gir større mulighet for grovmotorisk utfoldelse og lek, i et kjent miljø! Vi lærer å være ute i all slags vær - fra minutter til timer - avhengig av vær! Faste turdager – og ellers småturer rundt om i nærmiljøet. Godt å ha et Grillhus der vi kan varme oss litt på kalde dager. Og en Gapahuk med tak!
Ca 14.00	FRUKT-STUND	På ettermiddagen spiser vi litt knekkebrød/brød ute eller inne. Etterpå er det litt frukt.
	Rydding	Når barna avslutter en lek eller aktivitet prøver vi å gjennomføre at de rydder på plass det som er brukt. Omfang etter alderstrinn! Vi ønsker at barna skal lære å ta vare på de tingene vi har i barnehagen.
16.30	Vi stenger	Barna skal gis tid til å avslutte og rydde opp det de holder på med før de går. Utveksling av informasjon. Hvor mye vi får formidlet vil avhenge av situasjonen der og da. Litt om dagen skrives på Kidplan. De ansattes arbeidstid slutter kl. 16.30, da skal alle være ute av døra:)

HA DET BRA OG TAKK FOR I DAG :)

Kap.6 – BarnehageÅRET RUNDT

Faste arrangement/aktiviteter som etter hvert er blitt **tradisjoner** - bidrar til forventning, spenning og kos; og en gylden anledning til å knytte hygge og mat i lag.

►OPPSTART <i>Vi kommer oss i gang...TILVENNING, bli kjent... trygghet, tilhørighet, trivsel og vennskap</i> ► HØSTEN... som årstid med ulik fokus...
TURNHALL – hver fredag drar vi til Turnhallen hvor fysisk aktivitet står på programmet. Rød og Gul drar ilag, og Blå og Småtroll slår følge.
Brannvernuke (uke 38) I regi av Norsk brannvernforbund deltar vi på nasjonal brannvernuke, der vi har brannøvelse, og ulike aktiviteter rundt emnet.
FN-dagen (24. oktober) Markeres med materiell fra Stine Sofies Stiftelse, og jobbes med i uka før. Tema for året er vold og overgrep mot barn, barns rettigheter gjennom FNs barnekonvensjon, og arbeidet for en barndom uten vold og overgrep.
Juleaktiviteter (desember) Vi bruker desember til å forberede barna på høytiden som skal komme – og prøver å overlate feiringen til foreldrene! Vi tenner adventslys og øver oss på julesanger; både religiøse og verdslige, de eldste er på kirkebesøk, og fjøsnissebesøk. Vi markerer Lucia, sender julekort og lager hemmeligheter, og har vår egen lille nissefest. Hva ungene er med på avhenger av alder.
VINTEREN som årstid, Ski u/staver kan tas med og brukes i barnehagen av Stortroll-ungene. Vinterakt. og turer etter vær og føre
Solfæst (januar) At solen kommer tilbake, skal markeres og feires, med samling og gul mat og ei sol eller fem
Samefolkets Dag (6.februar) – se temaarbeid
Tannlegebesøk (januar/februar) Det er tradisjon hos oss at 2-åringene drar på bli-kjent-besøk til tannklinikken. Helst før de kalles inn
Ballettforestilling (april) Vi drar med de eldste og ser på Pias ballettstudio sin danseforestilling
PÅSKE m/ulike påskeaktiviteter Påskelunsj for barn og personale. Kanskje kommer Påskeharen!?
VÅREN som årstid, hva skjer i naturen. Mye å undre seg over
17.mai - Vi øver oss på tog og «rop», og pynter til kaféen på selveste dagen. Den er i foreldrerégi, Luddeforeldrene er komité. Barnehagen går i barnetoget på Mørkved, og avgangsbarna er fanebærere.
4H gården (mai) Der får vi besøke dyrene i fjøset, kjøre med hest og vogn, og vi griller og spiser mat der. Kjempestas å få møte ulike arter av norske husdyr...ikke hverdagskost for de fleste. Blå og Gul som drar.
Den årlige avslutningsdagen for Rødgruppa (juni) Stor stas og et fint minne:) <i>De to siste årene har de hatt avslutning/sommerfest med bare sine foreldre. Det vil vi fortsette med.</i> Utdeling av perm, diplom og minnekopp til avgangsbarna.
Sommer-kaffe (juni) For ALLE
SOMMEREN som årstid, hva skjer i naturen og rundt oss. Ferietid m/div sommeraktiviteter

6.1 Foreldrearrangement/planleggingsdager

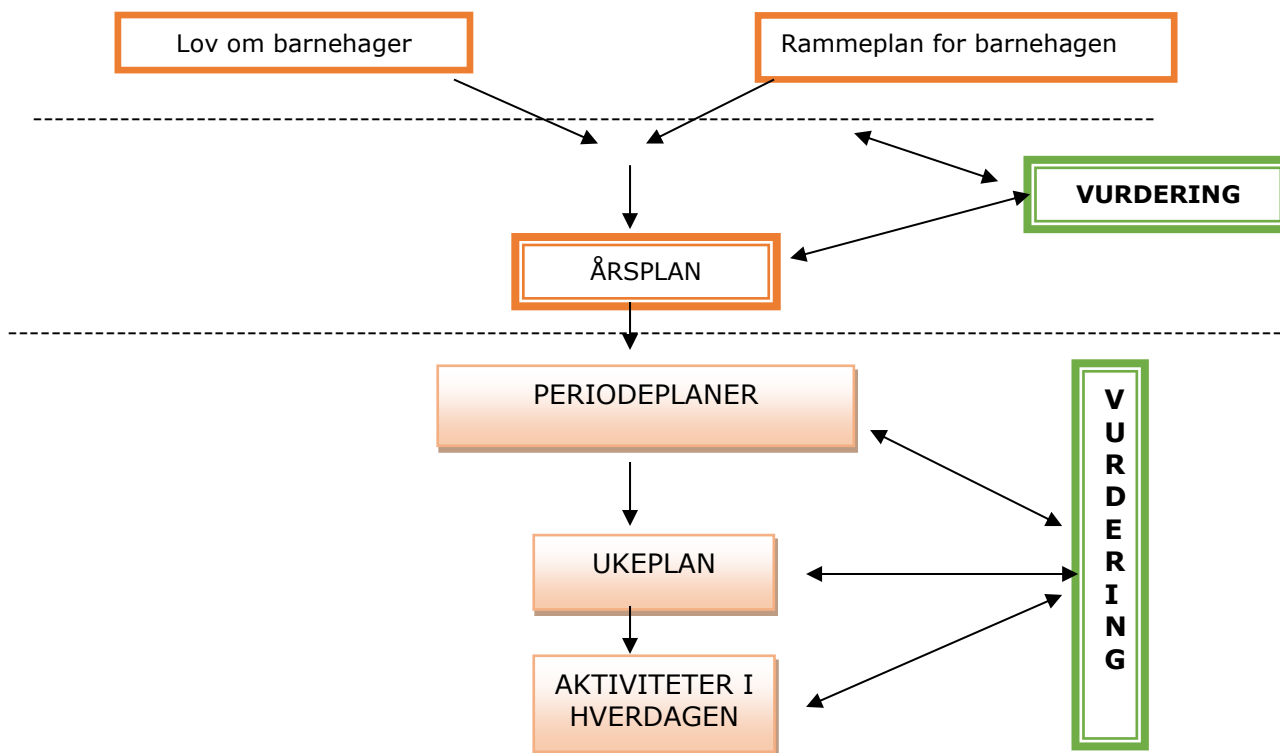
- Foreldremøte ~ oktober
- Lucia ~ **13.des**,
- Sommer-kaffe ~ juni

Planleggingsdager 2022/2023; 17, 18 og 19. august 2022 + fre 19.mai 2022

Kap.7 – PLANER – VURDERING - DOKUMENTASJON

Barnehagens årsplan som utarbeides årlig, bygger på den nasjonale rammeplanen. Videre vil periodeplaner og andre planer være en forlengelse av årsplanen. Det kan være temaplaner og halvårsplaner.

Sammenheng mellom planverk og vurderingsarbeidet i barnehagen

Skal de planer vi har tjene sin hensikt, er det viktig at det avsettes tid til fortløpende vurdering av den pedagogiske virksomheten. Uten erfaringsgrunnlag har man ingen forutsetning til å iverksette tiltak, gjøre endringer, utvikle og tørre å gå nye veier. Vurdering sikrer at barnehagen utvikles på en bevisst måte, og er en viktig dokumentasjon for oss som pedagogisk virksomhet. Personalet har avsatt tid til dette gjennom møter og planleggingsdager.

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Derfor skal også barnegruppen og det enkelte barns trivsel og utvikling observeres og vurderes fortløpende. Også samtalen med barna gir oss viktige tilbakemeldinger; deres engasjement og synspunkter.

Vi dokumenterer dette gjennom den daglige Dagen i dag på Kidplan, og den månedlige Trollposten.

Tilbakemeldinger fra foreldre, i det daglige, foreldresamtaler, foreldremøter og brukerundersøkelser, hjelper oss til å evaluere barnehagens arbeid. Vi bruker barnesamtaler, og barns medvirkning aktivt som grunnlag for vurdering av kvaliteten i barnehagen.

**Trollmyra Barnehage skal være
en god barnehage
både for barn, foreldre og personale**

